

HDK-VALAND - HÖGSKOLAN FÖR KONST OCH DESIGN

LLBD35 Bild för lärare i gymnasieskolan (1-90 hp) Ingår i Lärarlyftet II, 90 högskolepoäng

Art Education for Teachers in Upper Secondary School, 90 credits

Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Högskolan för design och konsthantverk 2015-03-10 och senast reviderad 2021-03-08 av HDK-Valand - Högskolan för konst och design. Den reviderade kursplanen gäller från och med 2021-03-08, höstterminen 2021.

Utbildningsområde: Konst 100 %

Ansvarig institution: HDK-Valand - Högskolan för konst och design

Inplacering

Kursen ges som uppdragsutbildning.

Kursen ges som uppdragsutbildning.

Kursen ges inom Skolverkets Lärarlyftet. Kursen avser att ge behörighet för ansökan om lärarlegitimation i bildämnet med inriktning mot gymnasiet.

Huvudområde

-

Fördjupning

GXX, Grundnivå, kursens fördjupning kan inte klassificeras

Förkunskapskrav

Behörig till kursen är, i enlighet med reglerna för Lärarlyftet, student som uppfyller följande kriterier:

- har en behörighetsgivande lärarexamen utan att vara ämnesbehörig i bild för gymnasiet
- är anställd hos en huvudman eller hos entreprenör som utför uppgifter inom sådan verksamhet som

avses i 2§ förordningen (2007:222) om statsbidrag för fortbildning av lärare

- har en arbetsgivare som godkänt deltagandet.

Lärandemål

Efter godkänd kurs ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för grundläggande teori- och begreppsbildningar inom bildämnet/ bildpedagogik och dessas betydelse för elevers kunskaps- och identitetsskapande
- redogöra för sin förståelse för bild som en aspekt av kommunikation utifrån en vidgad kunskapssyn
- planera, iscensätta, värdera och bedöma bildspråkligt lärande med hänsyn till kunskapsprogression, särskilt gentemot undervisning i grundskolan och på gymnasiet
- beskriva hur digital medieanvändning genomsyrar barns och ungas vardag och diskutera hur detta relaterar till elevers lärande och gymnasieskolans uppdrag
- redogöra för olika bildanalytiska metoder
- redogöra för bildämnet i relation till relevanta vetenskapliga fält
- redogöra för hur konstnärligt undersökande kan utvecklas utifrån en specifik problemställning
- redogöra för metodiska ställningstaganden den egna konstnärligt gestaltande processen
- färdigställa ett skriftligt arbete som följer relevant vetenskaplig praxis
- skriftligt och muntligt beskriva hur konstnärlig gestaltning kan utgöra metod för didaktisk reflektion

Färdigheter och förmåga

- tillämpa kunskaper och färdigheter i att se, framställa och reflektera kring bildmässiga uttryck och gestaltungsformer
- påvisa förståelse för den egna konstnärliga processen och sina kunskaper om gestaltande uttrycksformers pedagogiska tillämpning
- tillvarata elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling i bild
- behärska teoretiska och undersökande kunskaper som förutsättning för genomförande av ett gestaltande projektarbete
- använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten samt beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för densamma
- självständigt planera, genomföra och utvärdera pedagogisk verksamhet
- tillämpa bildtolkning genom olika bildanalytiska metoder, både muntligt och skriftligt

- formulera ett vetenskapligt problem som grund för sin undersökning
- planera, genomföra och dokumentera ett självständigt arbete
- ge feedback på andras lärande

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- presentera och formulera sin gestaltungsprocess samt kunna argumentera för sina val i denna process
- förklara och argumentera kring bildundervisningens centrala innehåll för barn, unga och vuxna
- reflektera över och redogöra för kursinnehållet i relation till bildläraryrket
- värdera och kritiskt granska olika källors relevans och vetenskapliga värde med grund i kunskaper om digitala mediekulturer
- reflektera över etiska dilemman som uppstår i samband med användning av digitala redskap och medier i skolan
- diskutera olika bildteoretiska perspektiv i relation till konst- och bildhistoria
- reflektera kring barn och ungas kulturdeltagande i förhållande till skola, samhälle och kultur
- reflektera kring bildlärarens yrkesroll från olika vetenskapliga och metodiska perspektiv
- analysera och tolka bilder från olika vetenskapliga och metodiska perspektiv
- reflektera kring olika visuella forskningsmetoder inom fältet visuell kultur

Innehåll

Kursen är en grundkurs inom bildämnet och behandlar bilddidaktisk verksamhet i gymnasieskolan. Kursen förbereder studenten för yrkesrollen som bildlärare. Studierna inom inriktningen leder till en kunskapsutveckling och förtrogenhet med ämnesinnehållet genom förankring i ämnesteorier och ämnesdidaktik integrerat med studentens erfarenheter från praktisk verksamhet i olika skolformer. En central utgångspunkt i kursen är en vidgad kunskapssyn som tillämpas genom gestaltning av olika former av kunskaper där kunskapsutveckling sker genom estetiskt lärande (bildkommunikation och estetiska läroprocesser). Olika arbetssätt med gestaltungsformer och utvecklandet av konstnärlig kompetens definieras och diskuteras i relation till bildämnet. Processbaserat lärande betonas utifrån bildinriktningens profil som vetenskapligt grundar sig i ett sociokulturellt perspektiv på bildkommunikation. Individuella och kollektiva nivåer av lärande beaktas i kursen genom att studenten dokumenterar sitt eget lärande fortlöpande i samråd med lärare genom internetbaserade verktyg. Dialogiska arbetsformer (relationell didaktik) betonas, liksom reflektion kring den studerandes eget och andras lärande. Studenten tränas genomgående i sin förmåga att reflektera kring ämnet bild utifrån olika perspektiv i skolan, som didaktiskt, konstnärligt/estetiskt, kulturellt/samhälleligt och etiskt perspektiv.

Kursmoduler 1-15 hp

Barn och ungas bildutveckling

Studenten förbereds för att kunna främja barns och ungas utveckling genom bildundervisning där aspekter av bildskapande, bildframställning, bildkommunikation, bildtolkning och bildanalys fokuserar lärandet utifrån nationella mål och styrdokument. Studenten reflekterar kring barn och ungas upplevelser och skapande verksamhet inom bildområdet.

Estetiska lärprocesser och bildlärarrollen

I kursmodulen behandlas centrala tankar kring estetiska lärprocesser och processbaserat lärande liksom förhållandet mellan mediespecifik och medieneutral bildundervisning. Studenten förbereds för sin yrkesroll som bildlärare och utvecklar sin förmåga att reflektera kring frågor om förhållningssätt och erfarenhetsbaserat lärande. Relationen mellan teori och praktik behandlas, problematiseras och diskuteras i förhållande till den kommande rollen som bildlärare. Skolan som lärmiljö, bildlärarrollen och bildklassrummet som lärande rum analyseras.

Gestaltning och visuell kultur

Kursmodulen innehåller praktiskt konstnärligt arbete i projektform där studenten får utveckla sin gestaltsförmåga inom området bild och visuell kultur. Studenten undersöker på ett problematiserande sätt bildområdets gestaltsformer i ett mottagarperspektiv. Det praktiska gestaltandet anknyts till ämnesteori, vilket följs upp genom en didaktisk såväl som gestaltsbaserad problematisering av praktikens förhållande till teorin.

Kursmoduler 16-30 hp

Bildkommunikation och digitala media

Kursmodulens bas är en ämnesteoretisk del där studenten får reflektera kring bildämnets roll i skolan och samhället, vilket ställs i relation till elevers kunskapsutveckling, sociala relationer och lärande. Studenten introduceras i användandet av IKT och digitala medier vilket också diskuteras i relation till bildämnet och publiceringsriktlinjer. Studenten utvecklar sin förmåga att dokumentera sitt eget lärande via blogg och andra interaktiva digitala verktyg.

Dialogiska arbetsformer och workshopmetodik

I kursmodulen fokuseras relationell didaktik och vikten av ett dialogiskt förhållningssätt hos läraren i förhållande till elever. Elevers identitets- och kunskapsutveckling liksom identitetsbegreppet behandlas utifrån individ och grupperspektiv. Studenten utvecklar sin förmåga att didaktisera sina erfarenheter av förhållandet mellan teori och praktik. Kursmodulen innehåller ett flertal workshops och praktiskt konstnärliga arbetsmoment där studenten får utveckla sin gestaltningsförmåga inom bildområdet.

Gestaltning och processbaserat lärande

Kursen behandlar metoder kring och undersökande arbetssätt inom bildundervisning genom konstnärlig gestaltning. Kursen är indelad i moment där studentens val av fördjupning och/eller breddning ges utrymme. Utifrån teoribildningar och i samråd med inriktningens lärare gör den studerande en projektplan av en konstnärlig gestaltning och beskrivning av frågeställning, mål och metod. I kursmodulen ingår utvecklandet av den studerandes presentationsteknik liksom dokumentation av gestaltningsprocessen både analogt och digitalt.

Kursmoduler 31-60 hp

Konstnärlig gestaltning som undersökande metod

Inom valt gestaltningsområde tränas studenten i ett konstnärligt undersökande arbetssätt samt utvecklar sin förmåga att dokumentera sitt eget lärande och att omsätta sina erfarenheter didaktiskt. Därigenom utvecklas reflektion kring den kommande yrkesrollen på metanivå. I kursen tränas ett dialogiskt förhållningssätt med tillämpningen av handledning i grupp och individuellt samt internetbaserad processdagbok som metod, vilket innefattar både individuellt och kollektivt lärande. Studenten skall i sin processlogg dokumentera den konstnärligt gestaltande processen och anknyta den till kurslitteratur, teorier inom området och även följa och kommentera/ge feedback på en medstudents processlogg.

Didaktisk reflektion kring gestaltningsprojekt

Föregående gestaltningsprojekt reflekteras och analyseras ur ett didaktiskt perspektiv. Arbetet förankras i både det konstnärliga och vetenskapliga fältet. Studenten erhåller grundläggande kunskaper om riktlinjer kring skrivandet av en vetenskaplig text samt ventilering. Den konstnärliga processen och dokumentationen från den tidigare kursmodulen Konstnärlig gestaltning som undersökande metod används som empiriskt underlag. I kursen behandlas olika kunskaps- och vetenskapsteoretiska fält samt forskningsmetodiska ingångar. Den studerande tränas i att lägga upp en rapportstruktur med syfte, problemformulering, metod och resultatbeskrivning. I

kursen ingår en läskurs med litteratur valt utifrån den studerandes ämnesområde.

Kursmoduler 61-90 hp

Visuell kommunikation och samhälle

Gymnasieskolans riktlinjer och pedagogiska innehåll belyses i relation till bild och samhälle. I kursen belyses bildens roll i olika samhällskontexter och utifrån olika kunskapsområden och vetenskapliga perspektiv. Studenten fördjupar sina kunskaper i att analysera, tolka och värdera bild som samhällsfenomen. Detta sätts i relation till bildämnet och mål- och styrdokument samt riktlinjer. Olika teoretiska perspektiv förankras i eget praktiskt bildarbete och möjliggör erfarenhet och förtrogenhet med omvärldsorienterade arbetsmetoder. Hur kan vi tolka olika bildspråk och kommunikativa strategier inom visuell kultur-fältet? Den studerande fördjupar även sina kunskaper i didaktisk reflektion och handledandets didaktik.

Mediakritik och medialitteracitet

Förutom hanteringen av IKT (informations- och kommunikationsteknologi) som textredigering, bildhantering, layout, presentationsverktyg etc, utvecklar studenten sin analytiska förmåga i relation till digitala media och dagens mediakultur. I kursen behandlas barn och ungas tillvaro i ett kunskapsamhälle som också är ett mångkulturellt och multimedialt samhälle. Den studerande lär sig ett systematiskt sätt att kunna söka, kritiskt granska och bedöma information och olika typer av källor. I kursen utvecklar den studerande mediakompetens (media literacy) och kursen förbereder studenten för att arbeta med bild som kommunikationsverktyg i samtiden. Inom kursen behandlas frågor kring upphovsrätt och yttrandefrihet. Vidare behandlas framställning, tolkning och analys av både stillbild och rörlig bild.

Konst- och bildteori

Kursen ger en fördjupning i bildteori (med bas i konst- och bildvetenskap) och gör studenten förtrogen med centrala historiska och teoretiska ingångar i relation till bildämnet och samtidskonst. Detta anknyts till olika vetenskapsteoretiska perspektiv (konst- och bildteori, teorier kring kultur, genus, filosofi) och det bildpedagogiska fält som definieras med termen visuell kultur. Därigenom erhåller studenten vana i att formulera sig kring och diskutera bildhistorik jämte samtida konst i klassrummet. Ämnesteoretiska kunskaper kring bildanalys och bildtolkning fördjupas genom litteratureseminarier och föreläsningar. Utblickar görs både utifrån ett nationellt och internationellt perspektiv. I kursen behandlas interkulturalitet och demokratiarbete utifrån ett pedagogiskt hållbarhetsperspektiv i gymnasieskolan och hur man kan arbeta bildpedagogiskt med frågor som gäller inklusion, likabehandling, etnicitet, genus, kön

liksom barns och ungas rättigheter till eget skapande.

Självständigt arbete

Det självständiga arbetet innebär att skriva en vetenskaplig uppsats som syftar till att hos studenten utveckla ett vetenskapligt förhållningssätt till sin yrkesverksamhet. Det självständiga arbetet kan redovisas i andra former (t.ex. en gestaltande produkt, utställning eller framförande). Dessutom skall den innehålla ett vetenskapligt skriftligt arbete med de formkrav som följer av aktuell vetenskaplig och konstnärlig praxis. Ett självständigt arbete i bild skall innehålla både en gestaltande och skriftlig del. I innehållet finns möjlighet för den studerande välja betoning på antingen den gestaltande eller den skriftliga delen. Examensarbetet skall alltid baseras på vetenskapliga teorier med fokus på analys och genomförs med vetenskapliga metoder som är inriktade mot det kommande läraryrket och dess pedagogiska och didaktiska verksamhet och skall, förutom de ovan nämnda två delarna, innehålla en didaktiskt reflekterande del.

Det självständiga arbetet skall vara en övning i och en tillämpning av konstnärlig gestaltning, teorier och metoder. Det innebär att studenten skall introduceras i undersökande arbetsformer som grund i en forskningsprocess och tränas i att självständigt planera, genomföra och dokumentera ett arbete. Detta görs exempelvis genom internetbaserade verktyg eller motsvarande. Skriftlig och muntlig vetenskaplig argumentation är centralt i examensarbetet som helhet. En diskussion kring teori och metodval i relation till valt problemområde är särskilt viktig (t.ex. gestaltning, utställning eller ett direkt framförande; experiment eller simulering; text- och dokumentanalys, observation, eller intervju med kvalitativ eller kvantitativ ansats).

Former för undervisning

Kursen ges som distansutbildning med ett antal obligatoriska campusträffar. Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, workshops samt eget konstbaserat arbete.

Former för bedömning

Lärandemålen examineras genom:

- litteraturseminarier
- diskussioner
- individuellt utformade uppgifter
- muntliga redovisningar

- skriftliga inlämningsuppgifter
- redovisning och dokumentation av eget konstbaserat arbete.

Kompletteringar på examinerande uppgifter kan komma att medges. Examinator beslutar om kompletteringens omfattning och inlämningsdatum.

För bedömning skall underlaget vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas.

Student har rätt till byte av examinator, om det är praktiskt möjligt, efter att ha underkänts två gånger på samma examination. En sådan begäran ställs till institutionen och skall vara skriftlig.

Antal provtillfällen är begränsat till fem.

Betyg

På kursen ges något av betygen Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U).

På kursen ges något av betygen Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U).

För att få betyget Godkänd skall den studerande kunna

- Visa att de kunskaper som beskrivs i kursens lärandemål är uppnådda
- Visa att denne i huvudsak tillgodogjort sig innehållet i kursmoment, litteratur och föreläsningar på de områden som efterfrågas.

För betyget Väl godkänd skall den studerande, förutom de som anges för betyget Godkänd kunna:

- Visa förmåga till analys samt kunna generalisera förvärvade erfarenheter och kunskaper för användning i nya sammanhang och situationer.
- Visa förmåga att kunna inta olika perspektiv på undervisning och lärande.
- Visa på särskild fyllighet, klarhet och självständighet i framställningar, i sin användning av begrepp, i sina redogörelser för olika förhållanden och ståndpunkter.

Kursvärdering

Studenterna ges möjlighet att utvärdera kursen anonymt i samband med kursens slut.

Resultatet och eventuella förändringar i kursens upplägg ska förmedlas både till de studenter som genomförde värderingen och till de studenter som ska påbörja kursen.

Övrigt

- Kursen förutsätter tillgång till dator med kamera, mikrofon och internetuppkoppling.
- Studenten står själv för kostnader i samband med undervisning så som litteratur, material, resor och eventuella studiebesök.